

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

En dansk rejsearrangørs økonomiske sammenbrud i sommeren 1978 fik alvorlige følger for hundreder af kunder, der havde købt selskabsrejser hos den pågældende.

Hovedparten af de berørte rejsekunder kom ikke på de aftalte og forudbetalte rejser, medens andre, der befandt sig på feriestederne, kom i en vanskelig situation, blandt andet ved, at hotellerne krævede rejsekunderne for betaling af opholdet, som rejsebureauet ikke havde dækket, og at hjemtransporten kun med store vanskeligheder og omkostninger for rejsekunderne lod sig arrangere.

Fra forskellig side blev der i den anledning over for handelsministeren fremsat ønske om, at ministeren tog initiativ til gennemførelse af en lovgivning om en garantiordning, som ville sikre deltagere i en selskabsrejse såvel hjemtransport som godtgørelse af forudbetalte beløb for rejser, som et rejsebureau på grund af økonomiske vanskeligheder ikke er i stand til at gennemføre.

Når spørgsmålet om etablering af en garantiordning særligt rejses med hensyn til de forbrugere, der indgår aftale om køb af selskabsrejser, er det fordi rejsebureauvirksomhed adskiller sig fra de fleste andre former for forretningsvirksomhed derved, at kunden betaler for ydelsen, det vil sige transport, ophold m.v., nogen tid før rejsebureauet skal præstere sin ydelse, uden at kunden har sikkerhed for, at bureauet gennemfører sin del af aftalen. Den normale beskyttelse, som en forbruger har i købelovgivningen ved, at købers og sælgers ydelser i gensidigt bebyrdende aftaler som hovedregel skal udveksles samtidigt, foreligger således ikke ved køb af rejser. Rejsekunder savner derfor den styrke, der ved kontant- eller kreditkøb ligger i, at forbrugeren kan holde købesummen tilbage eller standse indbetalingerne i tilfælde af misligholdelse fra sælgerens side.

Denne for rejsebranchen særegne forretningsgang, der kan være skæbnesvanger for kunderne, var et væsentligt incitament til, at handelsministeriet i 1958 nedsatte et udvalg til at overveje spørgs-

målet om en regulering af rejsebureauvirksomhed. Udvalgets betænkning nr. 266:1960 indeholdt udkast til lov om rejsebureauer, hvori der opstilledes krav om en vis uddannelse og visse vandelskrav som betingelse for en autorisation samt krav om økonomisk garanti. Efter offentliggørelsen af betænkningen og lovudkastet blev der fra flere sider givet udtryk for betænkelighed ved de principper, som lovudkastet byggede på. Det blev således anført, at man ved krav om sikkerhedsstillelse risikerede at fastfryse strukturen til gavn for de bestående store rejsebureauer, og at det ville medføre omkostningsstigninger til skade for det rejsende publikum. Betænkningen resulterede ikke i fremsættelse af lovforslag.

I andre lande er rejsebureauvirksomhed reguleret i forskelligt omfang:

Finland: Der kræves bevilling til at drive rejsebureauvirksomhed og stilles visse kvalifikationskrav.

Island: Rejsebureauvirksomhed kræver bevilling og stillelse af banksikkerhed.

Norge: Der stilles krav om visse personlige kvalifikationer og bevilling til drift af rejsebureauvirksomhed, og bevilling kan nægtes, hvis der ikke skønnes behov for yderligere virksomheder. Endvidere skal stilles en økonomisk sikkerhed.

Sverige: har ingen lov om rejsebureauer, men derimod en rejsegarantilov, hvorefter rejsearrangører m.v. skal stille sikkerhed. Loven overvejes revideret, jfr. nedenfor.

Storbritannien: For charterflyarrangementer skal der stilles sikkerhed, og den britiske rejsebureauforening har etableret en kollektiv fond.

Frankrig: Der kræves bevilling og stilles krav om visse kvalifikationer hos bevillingshaveren.

Italien: Kvalifikations- og bevillingskrav stilles til indehavere af rejsebureauer, og bevilling kan nægtes, hvis behovet skønnes dækket.

Holland, Schweiz og Vesttyskland: har ingen rejsebureaulov.